

# ACKORDSCENTRALEN NYHETER

## TEMA PROSOLVIA

### LARS ZETTERBERG

Prosolvias konkursförvaltare

### ULF MELLQVIST OCH MICHAEL FRIE

Bird & Bird Advokat, konkursboets  
företrädare

### DAN BRÄNNSTRÖM FAR

CARL SVERNLÖV Baker & McKenzie  
debatterar domen

### ROLF DOTEVALL

Professor i handelsrätt om domen

## Rekordskadestånd till Prosolvias konkursbo

Efter hovrättens dom har Öhrlings PwC  
förlikats med Prosoolvias konkursbo.  
Läs mer om Prosoolvia på sid 3-8

*Prenumerera!*

ACKORDSCENTRALEN  
NYHETER  
DIREKT I DIN MAIL

Maila till

[acnyheter@ackordscentralen.se](mailto:acnyheter@ackordscentralen.se)

HANS ÖDÉN – REMISSVAR: EN MER RATIONELL KONKURSHANTERING 9

ACKORDSCENTRALEN VÄST I BORÅS FIRADE 25-ÅRSJUBILEUM MED FÖRELÄSNING  
AV STEPHEN J. TAYLOR OCH MINGEL I GÖTEBORG OCH BORÅS 10 -11

PROFILEN – PETER BJÖRRAM 12



Idetta nummer inriktar vi oss främst på utfallet i tvisten mellan Prosolvias konkursbo och Öhrlings PwC. Domen har debatterats flitigt i advokat- och revisorskretsar. Många som kastar sig in i debatten har dock inte läst den omfattande domen. Rapporteringen i media är mycket övergripande och bygger till största del på båda parternas kortfattade pressmeddelanden.

Vi har därför på ett någorlunda lättbegripligt sätt beskrivit vad tvisten handlar om. Utomstående jurister har fått ge sin syn på domen. FAR:s generalsekreterare Dan Brännström har tillsammans med advokat och tillika adjungerande professorn i associationsrätt Carl Svernlöv inte bara analyserat domen utan även analyserat dess konsekvenser för hela revisionsbranschen. Professorn i handelsrätt, Rolf Dotevall, har gett sin analys av domen och dess klagörande inför framtiden. Vi har försökt att på ett så objektivt sätt som möjligt beskriva problematiken och låta "båda sidor" komma till tals.

Oavsett synen på utgången i målet kan nog alla ansluta sig till att konkursboet gjorde helt rätt som väckte talan i målet och drev det under många års tid, då processen med facit i hand i högsta grad var i borgenärernas intresse. Att som konkursförvaltare orka driva denna typ av kostsamma process i så många år med begränsade resurser kräver en otroligt stor integritet, eftersom du hela tiden är ifrågasatt varför konkursboets medel i sin helhet förbrukas till processkostnader. Denna förbrukning kan nu ses som en investering med extremt god avkastning för borgenärerna. Tongångarna hade naturligtvis varit annorlunda om konkursboet förlorat processen.

Att vara konkursförvaltare är ett tufft, utsatt och riskfyllt arbete, vilket sällan lyfts fram i media. Vi är stolta över att ha Lars Zetterberg anställd i organisationen som tillsammans med advokaterna Michael Frie och Ulf Mellqvist, Bird & Bird Advokat, med en hög integritet orkat driva och slutföra uppdraget. Vidare är vi stolta över att Peter Björnram, se sista sidan, nu är tillbaka i organisationen. Peter Björnram var den förste konkursförvaltaren i Prosolvias och var den som ursprungligen beslutade att väcka talan mot Öhrlings PwC.

Trevlig läsning.

Mikael Kubu



#### Redaktion

Hans Ödén  
hans.oden@ackordscentralen.se  
Sven Lundberg  
sven@lundbergstockholm.se

#### Produktion

www.lundbergstockholm.se

#### Text

Henrik Norberg  
Lotta Hovhammar  
Sven Lundberg

#### Foto

Erik Lefvander  
Johan Mellin  
Francis Löfvenholm

#### Ansvarig utgivare

Hans Ödén

#### Tryck

Lenanders Grafiska, 60318

Ackordscentralen har sedan 1857 återskapat värden i företaget med ekonomiska problem och är en av Sveriges äldsta näringslivsorganisationer. Idag intar vi en ledande position inom vårt verksamhetsområde.

Verksamheten bedrivs från våra kontor i Stockholm, Göteborg, Malmö, Borås, Umeå, Lund och Kristianstad.

Vår ägare är den oberoende Stiftelsen Ackordscentralen.



Strandvägen 35  
114 56 Stockholm  
Telefon: 08-670 44 00  
Fax: 08-670 44 99  
E-post: info@ackordscentralen.se  
[www.ackordscentralen.se](http://www.ackordscentralen.se)

Advokaterna Ulf Mellqvist och Michael Frie från advokatfirman Bird & Bird Advokat företrädde Prosoolvias konkursbo.

# Rekordstort skadestånd till Prosoolvias konkursbo

I augusti dömde Hovrätten för Västra Sverige Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (Öhrlings PwC) att betala skadestånd på 890 miljoner kronor till Prosoolvias konkursbo. Dessutom tillkom rättegångskostnader på 112 miljoner samt dröjsmålsränta. Sammanlagt rörde det sig om 2,2 miljarder kronor. I september enades parterna om en förlikning där beloppet uppgick till 742,5 miljoner kronor.

**H**istorien om Prosoolvias börjar på 1980-talet. Bolaget grundades i slutet av 80-talet av två entreprenörer och var till en början ett IT-konsultbolag som efter hand utvecklade egna programvaror inom bland annat Virtual Reality (VR). Bolaget borsintroducerades sommaren 1997, samma år som tidningen Dagens Industri utsåg Prosoolvias till "Årets tjänsteföretag". Bolaget blev en omskriven börsraket och aktiekursen steg från introduktionspriset på 115 kronor per aktie till 388 kronor under 1998. Men sedan gick det snabbt utför och i december 1998 var konkursen ett faktum.

## Friserade siffror

Samma dag som Prosoolvias skulle lämna sin årsredovisning för 1997 publicerade Dagens Industri en artikel om bolaget. Media ifrågasatte bokslutet och skrev om friserade siffror, luftaffärer och brevlådeföretag.

– Prosoolvias hade intäktstjänster affärer för tidigt, långt innan allt var levererat. Resultatet av den felaktiga redovisningen blev att bolaget redovisade en vinst för 1997 på 125 miljoner kronor. En korrekt redovisning hade medfört att Prosoolvias istället hade gjort en förlust på 45 miljoner kronor för samma år, berättar Michael Frie, advokat och partner på advokatfirman Bird & Bird



LARS ZETTERBERG HAR FÖLJT PROSOOLVIA ÄNDA SEDAN BOLAGET GICK I KONKURS, FÖRST SOM HANDLÄGGARE OCH SEDAN 2007 SOM KONKURSFÖRVALTARE FÖR PROSOOLVIA.



”När domen sedan kom den 15 augusti kändes det underbart att allt vårt arbete under alla dessa år hade gett resultat”

Advokat i Stockholm, som tillsammans med advokaten Ulf Mellqvist på samma byrå drivit konkursboets talan i både tingsrätt och hovrätt.

Mediestormen ledde till att bolagets kapitalanskaffning försvårades och att försäljningen och kassaflödet påverkades kraftigt negativt, enligt Michael Frie. Den finansiella situationen försämrades alltmer under hösten och i slutet av 1998 gick Prosolvia i konkurs.

Efter konkursen åtalades Prosolvias ledning och revisor, men friades av tingsrätten 2005. Michael Frie och Ulf Mellqvist lämnade in stämningssökna för Prosolvias konkursbo mot Öhrlings PwC, styrelsen och VD.

– Det är viktigt att poängtera att vi förutom revisorerna även stämde styrelse och verkställande direktörer. Men det var PwC:s ombud som ville vilandeförklara målen mot VD och styrelsen. Nu återstår att se om vi ska driva målen mot styrelse och VD vidare, berättar Ulf Mellqvist.

### Stolpe ut i tingsrätten

Målet pågick i tingsrätten november 2008 till februari 2010 och omfattade drygt 100 huvudförhandlingsdagar. Tingsrättens friande dom kom 2010.

– När vi läste tingsrättens dom förstod vi direkt att vi hade stora chanser att vinna i HD. I domen, som var

på 1310 sidor, gick tingsrätten helt och hållet på vår linje på de första 1309 sidorna. Så det var stolpe ut den gången, säger Michael Frie.

Tingsrätten slog fast att redovisningen i Prosolvia 1997 stred mot god redovisningssed och att PwC:s revision av redovisningen och förvaltningen var vårdslös.

– Men tingsrätten ansåg inte att orsakssambandet mellan revisorernas vårdslöshet och den konkurs som följde var tillräckligt starkt, berättar Ulf Mellqvist och Michael Frie lägger till:

– Därför beslutade vi oss för att fokusera på att bevisa att det visst fanns ett tydligt orsakssamband i hovrätten. ►

### FAKTA Hovrätten för Västra Sverige dömer ut skadestånd i tvist mellan Prosolvias konkursbo och revisorerna

**Hovrätten anser, liksom tingsrätten, att redovisningen i Prosolvia 1997 stred mot god redovisningssed samt att revisionen av redovisningen och förvaltningen var vårdslös. Hovrätten anser vidare att det finns ett tillräckligt samband mellan den vårdslösa revisionen och den skada som Prosolviabolagen drabbades av, samt att revisionsbolaget och den huvudansvarige revisorn därför ska betala skadestånd till Prosolvias konkursbo.**

Tingsrätten kom fram till att redovisningen stred mot god redovisningssed samt att revisionen av redovisningen och förvaltningen var vårdslös. När det gäller det påstådda or-

sakssambandet ansåg tingsrätten att revisorernas oaktsamhet i någon mån fick anses ha orsakat den skada som uppkom genom konkursen och att den oaktsamma revisionen var en av flera orsaker till konkursen. Eftersom denna orsak inte framstod som klart mera sannolik än de alternativa förklaringar som revisorerna gjort gällande fann tingsrätten att det inte förelåg ett skadeståndsgrundande orsakssamband mellan den oaktsamma revisionen och skadan.

Hovrätten gör en annan bedömning än tingsrätten när det gäller det påstådda orsakssambandet och anser i linje med konkursboets talan att den negativa medierapporteringen kring Prosolvia under våren 1998 till största del handlade om de felaktigheter och oklarheter i redovisningen som revisorerna borde ha invänt mot. Den kritiska medierapporteringen hade uteblivit om revisorerna hade utfört revisionen på ett aktsamt sätt. Medie-

rapporteringen ledde till en förtroendeförlust hos kunder/samarbetspartners och aktiemarknaden. I ett hypotetiskt förlopp – där revisorerna inte varit vårdslösa – är det övervägande sannolikt att kunder/samarbetspartners hade agerat annorlunda, att nyemission kunnat genomföras, att rörelsefinansiering kunnat ordnas samt att Prosolvia inte drabbats av betalningsförmåga utan överlevt och fortsatt att växa. Det finns därmed ett tillräckligt orsakssamband mellan revisorernas oaktsamhet och skadan.

Den skada som ska ersättas av revisorerna är dels bristen i Prosolviabolagens konkurser, dels förlorade rörelsevärden. Det sammanlagda skadeståndet uppgår till 890 miljoner kr. Det finns inte skäl för jämkning av skadeståndet. Konkursboets rättegångskostnader uppgår till sammanlagt cirka 112 miljoner kr och ska ersättas av revisorerna.

KÄLLA: SVERIGES DOMSTOLAR

## FAKTA Öhrlings PwC och Prosovias konkursbo förlikas

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, Nils Brehmer, Prosovias revisor, och Prosovia Aktiebolags konkursbo har träffat en förlikning avseende den tvist i vilken Hovrätten för Västra Sverige meddelade dom den 15 augusti 2013 i mål nr T 4207-10. Förlikningslikviden uppgår till 742,5 Mkr och kommer att erläggas omgående. Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB kommer att återkalla sitt överklagande till Högsta domstolen och parterna kommer gemensamt att hemställa om att målet ska avskrivas från vidare handläggning. Till följd av förlikningen kommer inte någon prövning att äga rum i Högsta domstolen.

Lars Zetterberg, konkursförvaltare på Ackordscentralen Väst:

## ”Jag är mycket nöjd med såväl domen som med förlikningen”



Lars Zetterberg började arbeta med Prosovias konkursbo från dag ett, det vill säga för 15 år sedan. Sedan 2007 är han konkursförvaltare för Prosovia.

– Jag är mycket nöjd med såväl domen som med förlikningen. När det gäller domen var vi mycket nära att vinna i tingsrätten och det känns oerhört bra att hovrätten gick på vår linje, säger Lars Zetterberg, Ackordscentralen Väst.

### Varför gick ni med på en förlikning?

– Förlikningen var huvudsakligen en följd av att vi tog hänsyn till PwC:s försäkringsskydd och bolagets ekonomiska situation. Dessutom spelade processrisken och tidsfaktorn också in. En förhandling i HD hade säkerligen tagit något år till, säger Lars Zetterberg.

Förlikningen innebär att PwC omgående ska betala 742,5 miljoner kronor till Prosovias konkursbo. PwC återkallar även sitt överklagande till Högsta domstolen. Summan som PwC ska betala räcker långt, enligt Lars Zetterberg.

– Alla berörda kommer att få full täckning för sina kapitalfordringar. Därtill kommer de att få ersättning för hela, eller stora delar av sina, räntefordringar. Man ska inte glömma att drygt 742 miljoner kronor är det största skadestånd som någonsin har betalats ut i Sverige, säger Lars Zetterberg.

### Hovrättens dom

Det var i augusti som hovrätten meddelade sin dom. I den domen skulle PwC betala skadestånd på 890 miljoner och till den summan tillkom rättegångskostnader på 112 miljoner samt dröjsmålsränta.

– Domen är mycket välskriven och noggrann. I domen går det tydligt att läsa hur de har resonerat och hur de kom fram till domen.

Lars Zetterberg har följt Prosovia ända sedan bolaget gick i konkurs. Först som handläggare och sedan 2007 är han konkursförvaltare för Prosovias konkursbo.

– I inledningen var en stor utmaning att sälja bolagets egenutvecklade programvaror. Tack vare ett stort kontaktnät lyckades vi med den uppgiften, säger han.

Därefter följde en period då Lars Zetterberg, hans kollegor på Ackordscentralen och advokaterna genomförde en djupgående analys av bolagets verksamhet. När det stod klart att såväl redovisning som revision var bristfällig tog de målet vidare till tingsrätten.

– Även om det har varit ett enormt arbete att leda denna process så har det varit mycket intressant. Vi har haft mycket stor hjälp av våra advokater. Utan teamet från Bird & Bird Advokat hade vi aldrig vunnit, säger Lars Zetterberg.

### ► Hundratals timmar

Sagt och gjort la Ulf Mellqvist och Michael Frie ner hundratals timmar på att bevisa orsakssambandet. Däremot behövde de inte fokusera i samma utsträckning på de andra frågorna (redovisningen, revision och förvaltning) eftersom tingsrätten redan gått på deras linje. I hovrätten pågick målet från mars 2012 till april 2013. Och när hovrätten under sommaren 2013 meddelade att den sköt på domslutet i en månad började de båda advokaterna se ett ljus i tunneln.

– Då förstod vi att hovrätten troligen skulle gå på vår linje. När domen sedan kom den 15 augusti kändes det underbart att allt vårt arbete under alla dessa år hade gett resultat, säger Michael Frie.

### Vilka konsekvenser kan domen få?

– Det här är ett unikt fall som inte går att kopiera. Revisorerna var vårdslösa under nio månader, ända från börsintroduktionen i juni 1997 till dess att revisionsberättelsen lades fram i april 1998. Domen visar tydligt att revisorer verkligen har ett ansvar och att om de brister i sitt arbete så kan det leda till allvarliga konsekvenser för dem, säger Michael Frie.

– Domen visar även att styrelsen i vissa situationer kan förlita sig på revisorerna gör sitt jobb. Vi säger inte att allt är revisorernas fel, men däremot att de har ett ansvar, säger Ulf Mellqvist.

# Sliding Doors i Prosolvia

**D**e allra flesta – även kändsidan tycks det som – blev överraskade av hur Hovrätten för Västra Sverige dömde i Prosolviamålet. Som bekant fann hovrätten att revisionsbyrån PwC och revisorn Nils Brehmer skulle betala 890 miljoner kronor plus ränta till Prosolvia ABs konkursbo, totalt drygt 2 miljarder kronor. Svarandena förliktes dock med konkursboet i slutet på september. Slutnotan landade på 742,5 miljoner kronor.

**FÖRLIKNINGEN INNEBÄR** att hovrättsdomen formellt inte kommer att vinna laga kraft. Mycket talar för att domen ändå kan få stor påverkan på andra fall och därmed för utvecklingen för svensk skadeståndspraxis. Vi finner detta ytterst beklagligt, särskilt som det finns anledning att ifrågasätta väsentliga aspekter av hovrättens dom.

**AVGÖRANDE FÖR** Prosolviadomen är att hovrätten gav konkursboet en betydande bevislättning. Utan denna bevislättning hade det inte varit möjligt att vinna talan. Till att börja med gällde det orsakssambandet mellan den påstådda oaktsamheten från revisorn och skadan som uppkom när Prosolvia gick i konkurs efter en för-

troendekris som kunde hänföras till tveksam redovisning. Här återropades en dom från Högsta domstolen (HD) tidigare i år om en mordbrandsbenäggen 13-årig flicka som var omhändertagen för vård med stöd av lagen om vård av unga. Medan hon tillfälligt var placerad hos mamman anlade flickan en omfattande brand. HD ansåg att socialnämndens underlåtenhet att hålla uppsikt över flickan medförde ett skadeståndsansvar. Hovrätten jämställde i sin bedömning styrelsen i Prosolvia med den mordbrandsbenägna 13-åringen och revisorerna med den handfallna socialnämnden och medgav därför bevislättningen. Därpå hängav hovrätten sig åt ett utdraget, närmast rapsodiskt kausalitetsresonemang på grundval av ett hypotetiskt händelseförlopp i åtta-tio led (beroende på vilka led man ser som en nödvändig förutsättning för nästa).

**ÄVEN OM** man tillmäter hovrättens alternativa verklighetsbedömning i varje led en sannolikhetsgrad på hela 90% kvarstår bara 43% efter åtta led. Det är inte minst mot denna bakgrund häpnadsväckande att domstolen kunde komma fram till slutsatsen att *"det är övervägande sannolikt att Prosolvia*

*i det hypotetiska förloppet – där revisionen utförts aktsamt – inte drabbats av betalningsförmåga utan överlevt."* Men hovrätten menar att beroende på om revisorn hade agerat si eller så hade Prosolvia också agerat annorlunda och anpassat sina redovisningsmetoder. Därigenom hade Prosolvia inte bara undvikit förtroendekrisen utan verksamheten hade kunnat blomma ut och funnits än idag. Detta påminner närmast om filmen Sliding Doors som ju beskriver två möjliga händelseförlopp beroende på om huvudpersonen hinner med eller missar sitt tåg.

**HOVRÄTTEN BEVILJADE** även bevislättning vid beräkningen av själva skadeståndet. Revisionsbyrån och revisorn skulle ersätta, inte bara bristen i konkursboet, utan även ett rörelsevärde beräknat utifrån Prosolvias förväntade utveckling för det fall revisorn inte hade varit oaktsam. Hovrätten måste här ha missuppfattat vad som är direkt och indirekt skada i aktiebolagsrättsliga sammanhang då man menat att moderbolagets förlust av aktievärde i dotterbolagen var en direkt skada. Tvärtom är det i det närmaste ett skolboksexempel på indirekt skada, som inte utan vidare är ersättningsgill för en aktieägare.



Dan Brännström, generalsekreterare i FAR, branschorganisationen för redovisningskonsulter, revisorer och rådgivare



Carl Svernlöv, advokat vid Baker & McKenzie Advokatbyrå, adj. professor i associationsrätt vid Uppsala universitet

**HOVRÄTTEN ACCEPTERADE** hursomhelst okritiskt de beräkningar som lades fram och så uppstod ett skadeståndsanspråk som är helt främmande för svensk rättspraxis.

**PROSOLVIADOMEN SÄTTER** också fokus på ansvarsfördelningen mellan styrelse och revisor. En revisor ska självfallet stå för sin del av en skada, men den ojämliga betalningsförmågan hos styrelseledamöter utan omfattande ansvarsförsäkringar och en revisor/revisionsbyrå med lagstadgad skyldighet att ha ett fullgott försäkringsskydd leder till ett "deep pocket syndrome" – den som har pengar får betala. I praktiken omkullkastas därmed den roll- och ansvarsfördelning som aktiebolagslagen stipulerar.

**RISKEN ÄR** nu stor att olika bolagsorgan och aktörer i och runt ett bolag framöver kommer att bedömas mycket hårdare. F.d. justitierådet Bo Svensson skriver så här i en debattartikel (tidningen.Balans.se):

*"Det ligger därför i farans riktning att underrätter i fråga om beviskravet följer hovrättens dom i Prosolviamålet när de får mål i vilka en huvudman väcker talan mot en syssloman och yrkar skadestånd på grund av*

*försumlighet. Det kan gälla skadeståndstalan mot styrelseledamöter i bolag, föreningar och stiftelser, likvidatorer, revisorer och andra personer med förvaltande eller kontrollerande uppgifter inom ett företag. Andra exempel är skadeståndstalan mot mäklare, handelsagenter, handelsresande, kommissionärer, revisorer som fullgör due diligence- och andra särskilda gransknings- eller värderingsuppdrag, auktionsförrättare och fastighetsförvaltare."*

**HOVRÄTTENS RESONEMANG** kring bevislättning kan också komma att tillämpas i skadeståndsmål utanför företagsfären. Ansvar måste självfallet kunna utkrävas, men vi kan få en situation som liknar den amerikanska där risken för skadestånd alltid är förhållandevis mindre än att göra rätt.

**EN UPPENBAR** konsekvens är att kravet på dokumentation nu ökar. Med tanke på risken för att bli beskyldd för underlåtenhet måste man ju kunna visa hur man har tänkt och agerat. Detta gäller inte minst styrelser och olika styrelseutskott såsom revisionsutskottet. Det duger inte att styrelseledamöter flera år efter en händelse

minns olika och kan referera till ett knapphändigt styrelseprotokoll. Alla i styrelsen måste "minnas lika" och då är en omfattande och tydlig dokumentation avgörande.

**ANDRA KONSEKVENSER** är att förekomsten av friskrivningar sannolikt kommer att öka samtidigt som allt fler måste förse sig med eller komplettera sitt försäkringsskydd.

**ALLT DETTA** driver kostnader, och vi frågar oss om det är någon som i slutänden vinner på detta. Vi tror inte det, utan uppmanar istället regeringen att nogsamt följa rättsutvecklingen och vid behov ingripa mot en skadeståndspraxis som hämmar utvecklingen för både näringsliv och samhälle.

Det är av central betydelse för bolagets intressenter att få korrekt, aktuell och tillräckligt omfattande information om verksamheten. Den viktigaste informationskällan är bolagets årsredovisning och delårsrapporter. Ett grundläggande krav på styrelse, verkställande direktör är att på detta sätt ge en rättvisande bild av bolagets ekonomiska ställning och resultatet av verksamheten. Skadeståndsansvaret för styrelseledamot och revisor i 29 kap. 1 och 2 §§ aktiebolagslagen är den sanktion som gäller då den information som lämnas inte är korrekt.



**Rolf Dotevall** Professor i handelsrätt vid Handelshögskolan, Göteborgs universitet.

## Domen i Prosolvia bidrar till att klargöra innebörden av god revisionsredovisning

**H**ovrättens dom i Prosolvia rör revisors ansvar för felaktig och vilseledande information. Av 9 kap. 3 § aktiebolagslagen framgår att revisors huvuduppgift är att granska bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens förvaltning på ett så omfattande och ingående sätt som god revisionsredovisning kräver. Vad som är god revisionsredovisning bestäms ytterst av domstol.

Hovrätten har i sin dom slagit fast att Prosolvias redovisning inte var förenlig med vad som gäller enligt lag och god redovisningsredovisning. Konsekvensen blev att Prosolvia redovisade en betydligt bättre ekonomisk ställning än vad som rättligen skulle varit fallet.

För att uppfylla kravet på god revisionsredovisning anser hovrätten att Prosolvias revisorer borde granskat de aktuella avtalen om försäljning av Prosolvias produkter med större noggrannhet. Revisorerna borde närmare ha undersökt om leveranskriteriet var uppfyllt och klargjort om det var troligt att avtalen skulle fullföljas och att bolaget skulle få fullt betalt. Revisorn hade i dessa fall enbart nöjt sig med muntliga utfästelser från företagsledningen vilket enligt hovrätten är otillräckligt. Revisorerna tycks enligt hovrätten ha varit medvetna om att det sätt som Prosolvia redovisade sina intäkter gav en bild av bolagets ekonomiska ställning som var missvisande. Det råder knappast några tveksamheter om att revisorerna varit

oaktsamma. De har således inte utfört sitt uppdrag enligt god revisionsredovisning.

Bedömningen av om det föreligger ett orsakssamband mellan revisorerens försumlighet och den uppkomna skadan för konkursboet är förenad med betydande svårigheter. Hovrättens utgångspunkt att revisorerens försumlighet varit av den arten att sannolikheten att en skada av det här aktuella slaget ökade väsentligt är enligt min uppfattning fullt rimlig.

Betydande svårigheter ligger också i att bestämma vilken skada som konkursboet vållats. Konkursboet yrkande dels att få den brist som uppkommit i konkursen ersatt, dels att ersättning skulle utgå för det förlorade rörelse- och aktievärdet. Hovrätten bestämmer utifrån detta skadan genom att jämföra ett faktiskt och ett hypotetiskt händelseförlopp vilket är en vanlig metod för skadeberäkning i praxis. Det är väl närmast en omöjlighet för en domstol att helt invändningsfritt bestämma skadans storlek i ett mål med den här komplexiteten.

Jag delar hovrättens uppfattning att det knappast finns någon grund att jämkna revisors ansvar utifrån styrelsens medvällande. Revisorerna och styrelsen har plikter av olika slag i fråga om ansvaret för innehållet i årsredovisning. Möjligen betonar hovrätten i detta sammanhang alltför kategoriskt skadeståndets reparativa funktion. Skadeståndet har ju också en viktig preventiv funktion.

Jämkningsregeln i 29 kap. 5 § aktiebolagslagen är generösare mot den skadevällande än jämkningsregeln i den allmänna skadeståndsrätten. Det främsta skälet är att skadeståndet för styrelseledamot, verkställande direktör och revisor kan bli mycket högt. Målet utvecklades på ett sådant sätt att det inte fanns anledning för hovrätten att närmare pröva räckvidden av jämkningsregeln i 29 kap. 5 § aktiebolagslagen.

Vid tillämpning av skadeståndsreglerna i 29 kap. 1 och 2 §§ aktiebolagslagen måste domstolen göra en avvägning mellan på ena sidan bolagsintressenternas informationsbehov och på andra sidan styrelseledamots och revisors berättigade krav att varje felaktig uppgift i årsredovisningen eller i en delårsrapport inte ska leda till ansvar. För bolagets intressenter är det önskvärt med så mycket information som möjligt om bolagets förhållanden. Ett alltför strängt ansvar för felaktig eller missvisande information kan leda till att bolaget blir mycket återhållsamt med lämna information om verksamheten vilket inte ligger i till exempel aktieägares eller borgenärs intresse. Hovrättens dom visar på ett övertygande sätt att revisorerna i Prosolvia inte fullgjort sin huvuduppgift enligt 9 kap. 3 § aktiebolagslagen med tillräcklig aktsamhet och därför inte uppfyllt kravet på vad som bör vara god revisionsredovisning.





**Hans Öden,**  
Knowledge Manager, Jurist  
08-670 44 15, 070-560 67 40  
hans.oden@ackordscentralen.se

I föregående nummer av tidningen rapporterade jag om Domstolsverkets och Kronofogdens verksamhetsgren Tillsyn i konkurser (TSM) slutrapport av projektet om "En mer rationell konkurshantering". I detta nummer redovisar jag Ackordscentralens remissvar beträffande några av förslagen.

## En mer rationell konkurshantering

**N**är det gäller det mest genomgripande förslaget, att TSM ska fastställa förvaltarens arvode samt utdelningsförslaget eller besluta om avskrivning av konkursen i de fall där TSM inte har några invändningar, kan det tyckas vara kontroversiellt. Eftersom TSM dock kommer hänskjuta tvistiga arvodesfrågor till tingsrätten, kommer det i praktiken inte bli någon större skillnad jämfört med gällande ordning. Mot den bakgrunden motsätter sig inte Ackordscentralen förslaget.

### Bevakningsförfarande

Ackordscentralen delar också förslaget om att konkursförvaltaren ska kunna besluta om att ett bevakningsförfarande ska äga rum i konkursen samt att borgenärerna ska skicka be-

vakningarna till honom. Enligt gällande ordning sker det nämligen ingen prövning av tingsrätten när förvaltaren begär att tingsrätten ska besluta om bevakningsförfarande, varför det blir ett effektivare förfarande om förvaltaren kan besluta direkt själv. Genom att borgenärerna skickar bevakningarna direkt till förvaltaren undviker man också den brevlådefunktion som tingsrätten i dag har i detta hänseende. Vidare delar Ackordscentralen förslaget att tvistiga bevakningar precis som i dag ska handläggas av tingsrätten.

### Edgångssammanträde eller skriftligt intygande

Däremot är Ackordscentralen tveksamt till förslaget att det obligatoriska edgångssammanträdet ska avskaffas

för att ersättas av ett skriftligt intygande av konkursgäldenären. Även om sådana sammanträden många gånger känns betydelselösa kan man inte bortse från att de har en preventiv effekt mot att gäldenären lämnar oriktiga uppgifter om tillgångar och skulder och andra uppgifter som är av betydelse för konkursutredningen.

Läs det fullständiga remissvaret som finns publicerat på hemsidan [www.ackordscentralen.se/nyheter](http://www.ackordscentralen.se/nyheter)

## Skuldsanering för företagare

Vid regeringssammanträde den 23 maj 2013 beslutade regeringen att tillsätta en kommitté som har fått direktiv att utreda och lämna förslag som ger företagare med personligt ansvar för skulder som uppkommit i näringsverksamhet utvidgade möjligheter till skuldsanering (Dir 2013:57).

Enligt gällande lydelse i skuldsaneringslagen kan nämligen skuldsanering för näringsidkare endast beviljas om de ekonomiska förhållandena i näringsverksamheten är enkla att utreda. I uppdraget ingår att överväga vilka särskilda förutsättningar som bör gälla för att en företagare ska få skuldsanering, betalningsplanens tid samt överväga huruvida förutsättningarna för omprövning ska vara annorlunda för en företagare jämfört med andra fysiska personer.

Förslagen ska vidare enligt direktivet syfta till att motivera företagare att starta om på nytt och driva lönsamma verksamheter till gagn för såväl den enskilde som samhället. Utredningen ska sträva efter en tydlig avgränsning mellan vilka regler som ska gälla för företagare respektive övriga fysiska personer.

Uppdraget ska redovisas senast den 17 juni 2014.

## BORÅS 25 ÅR – JUBILEUMSMINGEL I BORÅS

# Ackordscentralen Väst – kontoret i Borås firar 25-årsjubileum

Den 5 september firade Ackordscentralens Boråskontor 25-årsjubileum tillsammans med ett sjuttioal gäster från Borås och Sjuhäradsbygdens näringsliv. Börje Andersson, VD för Ackordscentralen Väst, hälsade välkomna. Anders Lewerth, konkursförvaltare på Boråskontoret, berättade om Ackordscentralens historia medan Sofia Frick gav en inblick i textilbranschen och framtidsplanerna för konfektionsföretaget Cavaliere från Borås.



Sofia Frick – Cavaliere

Per Ivan Lundberg – tidigare VD för Ackordscentralen  
Mikael Kubu – koncernchef för AckordscentralenAnders Lewerth – Ackordscentralen Väst  
Lotta Nilsson – UL Agentur & Administration  
I mitten skymtar Enar Folkesson, Ackordscentralen VästIda Höglund – Ackordscentralen Väst  
Sofia Frick – Cavaliere  
Angela Krona Strömqvist – Ackordscentralen VästAnders Magnusson – Swedbank Sjuhärad  
Mikael Kubu – koncernchef AckordscentralenKjell-Åke Ohlsson – Gullack Advokatbyrå  
Branka Stojkovic – Ackordscentralen Väst  
Anders Lewerth – Ackordscentralen Väst

Hans Qvist – Handelsbanken Svenljunga



Jens Sporrang

## BORÅS 25 ÅR – JUBILEUMSFÖRELÄSNING I GÖTEBORG

# Jubileumsföredrag av Stephen J. Taylor

I samband med Borås 25-årsjubileum höll Stephen J. Taylor den 25 september en föreläsning på Handelshögskolan i Göteborg. Han berättade om sin rekonstruktörsroll i SAAB, där han skiljde företaget från GM och fann en köpare i Victor Muller, och gav sin syn på nya europeiska insolvensregler och det framtida ansvaret för gäldenärer inom EU.

Efter föreläsningen avrundades kvällen med mingel på Ackordscentralen Väst.



Björn Svensson – Advokatbyrån Eriksson & Bengtsson, Per Fridén – Advokatfirman NORDIA  
Kenneth Nilsson – Setterwalls Advokatbyrå



Jeanette Orröd – Ackordscentralen Väst  
Angela Krona – Ackordscentralen Väst



Jan Wieselgren – Ackordscentralen Väst  
Patric Hofréus – Grant Thornton



Gabriella Toräng – Ackordscentralen Väst  
Joachim Franzén – Skatteverket



Lars Fellenius – Affärskonsult  
Mats Wiktor – Skatteverket



Inger Lindström – SEB  
Anne Nilsson – SEB



Per Fridén – Advokatfirman NORDIA  
Stephen J. Taylor



Håkan Simonsen – Christian Berner Invest  
Börje Andersson – Ackordscentralen Väst



William Wängberg – Collector Credit  
Emmelie Tedfelt – Setterwalls Advokatbyrå



Kenneth Nilsson – Setterwalls Advokatbyrå  
Björn Svensson – Advokatbyrån Eriksson & Bengtsson

## PROFILER – PETER BJÖRNAM

### Peter Björnam

Jurist, konkursförvaltare och rekonstruktör på Ackordscentralen Väst.

**Bakgrund:** Jur kand i Lund och tingsmeritering i Göteborg 1977-80. E. lektor vid Handelshögskolan i Göteborg 80-82, bitr jurist på Advokatfirman Nic Grönwall 82-85. 1985-90 jurist Ackordscentralen Göteborg, 90-91 bankjurist på Nordea. Åter till Ackordscentralen som kontorschef i Malmö 91-93. Direktör på Securum 93-94, bankdirektör på Nordbanken 94-97. 1997-2007 var Peter koncernchef på Ackordscentralen. VD på Amplico Kapital 2007-09, Head of Customer Project på Nordea 2009-13 och nu är han tillbaka på Ackordscentralen Väst.

**Familj:** Fru Anita, rektor, och tre barn Emma, Hannah och Karin.

**Intressen:** Förutom familj och arbete går en stor del av fritiden åt till styrelsearbetet i Örgryte IS. Har vi tid åker vi till sommarstället vid Vänern, där vi läser och pysslar i trädgården. Vandrar gärna i berg eller skog.



### Välkommen tillbaka!

Tack! Det är fjärde gången jag arbetar här på Ackordscentralen. När jag bestämde mig för att inte arbeta i Stockholm längre, utan utgå från Göteborg där min familj bor, fanns det inte på kartan att börja någon annanstans. Jag älskar att hjälpa företag och företagare som har fått problem och jag trivs mycket bra på Ackordscentralen och i Göteborg, som du förstår.

### Vad lockade dig tillbaka?

Förutom arbetsuppgifterna är det främst två saker. Ackordscentralen har en öppen och flexibel organisation med hög kompetens som medger snabba beslut. Vi slipper den tröghet i organisationen som många delägarstyrda bolag har. Dessutom är Ackordscentralen stabil med mycket solid ekonomi.

### Vad tar du med dig från Nordea?

Jag tar med mig mycket, bland annat en fördjupad kunskap om hur finansiella aktörer agerar, såsom exempelvis banker och riskkapitalbolag. Detta kan våra kunder dra nytta av, framför allt om vi kan komma in i ett tidigt skede innan problemen tornat upp sig för högt.

### Du har goda internationella erfarenheter?

Jag har fått möjlighet att arbeta mycket med de nordiska länderna, Europa och USA. Att arbeta internationellt har varit utvecklande; om man är lyhörd finns det mycket att lära. De kulturella skillnaderna är tydliga, men intressanta.

### Du är även ledamot i Nordiska insolvensnätverket

Ja, och det är verkligen roligt. Det är ett givande samarbete med såväl de nordiska länderna som de baltiska. Syftet är att ta fram rekommendationer för mer likartade insolvensregler i respektive land.

### Goda råd till en jurist som vill arbeta med obestånd?

I det här jobbet möter du hela tiden unika situationer och du kommer att lära dig något nytt varje dag. Närma dig människor med respekt och ödmjukhet, se personerna bakom företagen. Du är säkert både duktig och kunnig, men kom ihåg att det är de företagare du ska hjälpa också. Det viktiga är att se hur vi tillsammans på bästa sätt kan lösa situationen som uppstått.



#### STOCKHOLM

Strandvägen 35  
114 56 Stockholm  
08-670 44 00, fax: 08-670 44 99  
info@ackordscentralen.se

#### MALMÖ

Hjälmaregatan 3  
211 18 Malmö  
040-741 85, fax: 040-23 19 49  
acmalmo@ackordscentralen.se

#### LUND

Trollebergsvägen 14  
222 29 Lund  
046-33 34 80, fax: 046- 33 34 81  
aclund@ackordscentralen.se

#### KRISTIANSTAD

Östra Storgatan 44  
291 31 Kristianstad  
044-10 25 00  
acksd@ackordscentralen.se

#### GÖTEBORG

Box 2525  
Besöksadress: Västra Hamngatan 14  
403 17 Göteborg  
031-10 54 50, fax: 031-711 10 03  
acgbg@ackordscentralen.se

#### BORÅS

Yxhammarsgatan 27  
503 31 Borås  
033-22 28 50, fax: 033-22 28 55  
acboras@ackordscentralen.se

#### UMEÅ

Box 4066  
Besöksadress: Västra Esplanaden 2  
904 03 Umeå  
090-70 62 00, fax: 090-17 87 60  
acnorrand@ackordscentralen.se

*Prenumerera!*

### SÄKRA DITT EX AV ACKORDSCENTRALEN NYHETER!

Vi mailar Ackordscentralen Nyheter till våra prenumeranter. Skicka din e-postadress till [acnyheter@ackordscentralen.se](mailto:acnyheter@ackordscentralen.se) så ser vi till att du får din egen tidning med senaste nytt direkt i mailen.